{ } { }

Bakara Suresi 219 GİT

◀ Bakara / 219 ▶

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِۜ قُلْ فٖيهِمَٓا اِثْمٌ كَبٖيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِۘ وَاِثْمُهُمَٓا اَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَاۜ وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَۜ قُلِ الْعَفْوَۜ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَۙ

Türkçe Transcript

Yes-elûneke ‘ani-lḣamri velmeysir*(i)*(S) **k**ul fîhimâ iśmun kebîrun vemenâfi’u linnâsi ve-iśmuhumâ akberu min nef’ihimâ(k) ve yes-elûneke mâżâ yunfi**k**ûne**k**uli-l’afv*(e)*(k) keżâlike yubeyyinu(A)llâhu lekumu-l-âyâti le’allekum tetefekkerûn*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali

Sana şarap ve kumarın hükümlerini soruyorlar. De ki: İkisinde de hem büyük günah var, hem insanlara faydalar var; fakat günahları, faydalarından daha çok. Sonra mallarından neyi vereceklerini soruyorlar. De ki: Kendilerini sıkmayanını, sıkıntıya düşürmeyenini, fazlasını. İşte Allah, delillerini size böylece bildirir, ta ki düşünesiniz.

Bu ayet henüz içki ve kumar haram edilmeden vahyedilmiştir.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

Sana içki ve kumar hakkında sorarlar*(sa)* **de ki: “Bunlarda insanlar için** *(basit ve bayağı bazı)* **menfaatler** *(geçici rahatlama ve kazançlar)* **bulunsa da, her ikisi de aslında büyük günahtır. Ancak günahı ve zararı faydalarından kat be kat fazla olan** *(kötü alışkanlıklar)***dır.” Ve yine Sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: “Afv”** *(Yani; Senin, ailenin ve zaruri hizmet giderlerinin dışında)* **"İhtiyaçtan artakalanı** *(hayır ve hizmet yolunda harcayabilirsiniz veya insanların kusurlarını bağışlayıp hakkınızdan vazgeçebilirsiniz)***." Böylece Allah, size ayetlerini açıklıyor; umulur ki düşünür** *(ve gereğini yerine getirirsiniz)***.**

Abdullah Parlıyan Meali
Sana, sarhoşluk veren şeyler ve şans oyunları hakkında sorarlar. De ki: Onların her ikisinde de, hem büyük bir günah, hem de satışını yapan için para kazanmak gibi bazı yararlar vardır. Ancak yol açtıkları kötülük, sağladıkları yarardan daha büyüktür. Bir de sana Allah yolunda neyi harcayacaklarını sorarlar. De ki: "İhtiyacınızdan arta kalan herşeyi." Allah düşünüp öğüt alasınız diye size ayetlerini böylece açıklıyor.

Ahmet Tekin Meali
Sana, mayalanmış, zihnî melekeleri bulandıran şarap ve benzeri içkiler ve kumarla ilgili sualler soruyorlar. "Her ikisinde de bilerek işlenmiş büyük günah, zarar var ve insanlar için bir takım faydalar da var. Ancak her ikisinin de bilerek işlenen günahı, zararı, faydasından daha çok ve büyüktür." de. Bir de sana Allah yolunda İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü ne kadar harcayacaklarını soruyorlar. "Gönül rızaları ile ihtiyaç fazlasını, değerlisini" de. Allah dünya ve âhiretle ilgili işlerinizi düzene koymak için düşünesiniz diye âyetlerini size böyle açıklıyor.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/43; 5/90-91; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 3/60-61; Tefsîru Ebussuud, 1/219.

Ahmet Varol Meali
Sana içki ve kumardan soruyorlar. De ki: "Onlarda büyük günah ve insanlar için bazı yararlar vardır. Ancak günahları yararlarından daha büyüktür." Yine sana neyi sarfedeceklerini (infak edeceklerini) soruyorlar. De ki: "İhtiyaçtan fazlasını." İşte Allah, olur ki düşünürsünüz diye ayetlerini size böyle açıklamaktadır.

219.Bu ayeti kerimenin şarap ve kumarla ilgili kısmı hakkında Maide suresinin 90. ayeti kerimesinin iniş sebebi açıklanırken bilgi verilecektir.
Ayetin ikinci kısmı hakkında İbnu Ebi Hatim`in Abdullah bin Abbas (r.a.)`tan rivayet ettiğine göre, sahabilerden bazı kimseler infak etmekle emrolununca Resulullah (a.s.)`a gelerek: "Biz bu yerine getirmekle emrolunduğumuz mallarımızdan infakta bulunma işinin nasıl bir şey olduğunu bilmiyoruz. Ondan neyi infak edeceğiz?" dediler. Bunun üzerine bu açıklama geldi.
Bir başka rivayete göre de Muaz bin Cebel (r.a.) ile Sa`lebe (r.a.) Resulullah (a.s.)`a ne infak etmeleri gerektiğini sorunca böyle buyuruldu.

Ali Bulaç Meali
Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: 'Onlarda hem büyük günah, hem insanlar için (bazı) yararlar vardır. Ama günahları yararlarından daha büyüktür.' Ve sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: 'İhtiyaçtan artakalanı.' Böylece Allah, size ayetlerini açıklar; umulur ki düşünürsünüz;

Ali Fikri Yavuz Meali

(Ey Rasûlüm), sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: "- Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için bazı (ufak tefek) faydalar vardır. Fakat günahları faydalarından daha büyüktür; "Yine sana hangi şeyi nafaka verceklerini soruyorlar. De ki: "- İhtiyacınızdan geri kalanı harcayın." Allah âyetlerini size böyle açıklıyor ki, düşünesiniz;

Bahaeddin Sağlam Meali
Sana içki ve kumarı(n hükmünü) soruyorlar. De ki: "Onlarda büyük bir günah ve insanlar için menfaatler vardır. Fakat günahları menfaatlerinden daha büyüktür." Neyi nafaka vermeleri gerektiğini soruyorlar. De ki: "Malınızın fazlasını." Allah böylece ayetlerini size açıklıyor ki, düşünesiniz.

Bayraktar Bayraklı Meali
Sana alkol ve kumar hakkında soruyorlar. De ki: "Her ikisinde de büyük bir günah ve insanlar için birtakım faydalar vardır. Ancak her ikisinin de günahı faydasından büyüktür." Yine sana iyilik yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. "İhtiyaç fazlasını" de. Allah, düşünesiniz diye size âyetlerini böyle açıklıyor.[37]

[37] İçki ve kumar hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSİRİ, III, 79-89.

Besim Atalay Meali (1965)
Şarap ile, kumardan sana sormaktadırlar, diyesin ki: «Bunlarda büyük bir günah vardır, herkes için fayda dahi varsa da, günahları faydasından çok büyük», ne gibi bir şeyi yedirip içirmeden sana sorarlar, diyesin ki: «Elden geleni», Allah sizin için, böylecene açıklar âyetlerin dünya ile ahret işlerini de, ola ki düşünesiz

---

Cemal Külünkoğlu Meali
Sana içkiyi ve kumarı soruyorlar. De ki: "Onlarda hem büyük günah hem de insanlar için bazı faydalar vardır. Fakat günahları faydalarından daha büyüktür." Ve yine sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: "İhtiyacınızdan arta kalan her şeyi." Allah size mesajlarını böylece açıklıyor ki düşünüp ders alasınız.

Bkz. 2/215
Şarap (sarhoş eden içecek) haramdır. Bu, onun hiçbir faydası olmadığı anlamına da gelmez. Sarhoş edici olduğu halde bazı faydaları olan içecekler olabilir. Ancak sarhoş edici olmaları hasebiyle içilmeleri yasaklanmıştır. Kumarda bir taraf kazanırken -gerçi bu kazanmanın kimseye bir faydası olduğu görülmemiştir ama yine de kazanılmış gibi değerlendirilmektedir- diğer taraf kaybetmektedir. Dolayısıyla kumar oynamak da sarhoş eden içecekler gibi haramdır.

Cemil Said (1924)
Şarab ve kumar hakkında senden soracaklardır. Ânlara di ki her ikisinin de insânlar içün zararı fâidesinden ziyâdedir. Senden nasıl

infâk ideceklerini soracaklar " ’Adâlet dâiresinde infâk idiniz" cevâbını vir, Allâh size tefekkür itmeniz içün âyetler gönderdi.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
Sana içki ve kumarı sorarlar, de ki: "İkisinde hem büyük günah ve hem insanlara bazı faydalar vardır. Günahları faydasından daha büyüktür". Ne sarfedeceklerini sana sorarlar, de ki: "Artanı". Böylece Allah, dünya ve ahiret hususunda düşünesiniz diye size ayetleri açıklar.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: “Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için (bazı zahirî) yararlar vardır. Ama günahları yararlarından büyüktür.” Yine sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: “İhtiyaçtan arta kalanı.” Allah, size âyetleri böyle açıklıyor ki düşünesiniz.[63]

> *Bu âyet, içki ile ilgili olarak inen ikinci âyettir. Bu konuda nazil olan ilk âyet ise Nahl sûresinin 67. âyetidir. İçki, daha sonra Nisâ sûresi, âyet: 43 ve Mâide sûresi, âyet: 90 ile tedricî olarak ve kesinlikle haram kılınmıştır.*

Diyanet Vakfı Meali
Sana, şarap ve kumar hakkında soru sorarlar. De ki: Her ikisinde de büyük bir günah ve insanlar için bir takım faydalar vardır. Ancak her ikisinin de günahı faydasından daha büyüktür. Yine sana iyilik yolunda ne harcayacaklarını sorarlar. «İhtiyaç fazlasını» de. Allah size âyetleri böyle açıklar ki düşünesiniz.

> *Şarap haramdır. Şarabın haram olması onun hiçbir faydasının olmamasını gerektirmez. Zararı faydasından çok olduğu için haram kılınmıştır. Kumarda da kazanan taraf için zahirî bir fayda görülür, ama kaybeden taraf için büyük bir zarar vardır. Onun için kumar oynamak haram kılınmıştır.*

Edip Yüksel Meali
Sana sarhoş edicilerden ve kumardan sorarlar: "O ikisinde büyük bir günah ve insanlar için yararlar var; ancak günahları yararlarından daha büyüktür," de. Ayrıca, sadaka olarak neyi vereceklerini senden sorarlar: "Artanı," de. ALLAH ayetlerini işte böyle açıklıyor ki düşünesiniz...

> *"Sarhoş ediciler" diye çevirdiğimiz Arapça sözcüğün kökü "hamara" olup, "örtmek" anlamına gelir. Bu kelimeyi "şarap" ve "içki" olarak çevirerek kapsamını daraltmak ne yazık ki yaygın bir hatadır. Aklı örten bütün alkollü içecekler; esrar, kokain, eroin gibi bütün uyuşturucu maddeler bu ayetteki yasağın kapsamına girer. Alkollü içeceklerin, uyuşturucuların ve kumarın toplum ve birey hayatına verdiği zarar malumdur. Bak 5:90-91. Sarhoş edici maddelerden ve kumardan para kazanmak ve neşeli vakit geçirmek yarar olarak sayılabilir. Hadis ve Sünneti Kuran'a ortak koşanlar, bu ayeti neshederek inkar ederler.*

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
Ey Muhammed! Sana şarap ve kumardan soruyorlar. De ki: Bu ikisinde büyük bir günah, bir de insanlar için bazı menfaatler vardır. Fakat günahları, menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: İhtiyaçtan fazlasını infak edin. İşte böylece Allah, size âyetlerini açıklıyor. Umulur ki siz düşünürsünüz.

Elmalılı Meali (Orijinal)
Sana hamr-ü meysirden soruyorlar, de ki bu iksindbüyük bir günah bir de nasa ba'zı menfeatler var fakat günahları menfeatlerinden daha büyüktür, yine sana soruyorlar: Neyi infak edecekler? de ki sıkmayanını, böyle beyan ediyor Allah size âyetlerini ki düşünesiniz

---

Erhan Aktaş Meali
Sana hamrın[1] ve şans oyunlarının[2] hükmünü soruyorlar. De ki: “Her ikisinde de büyük günah vardır. İnsanlar için yararaları[3] olsa da. Günahları yararlarından daha büyüktür.” Sana neyi infak[4] edeceklerini soruyorlar. De ki: Afvı5. Allah size ayetlerini böylece açıklamaktadır. Umulur ki düşünürsünüz.

1- Aklı örten/sarhoş edici içecekler. 2- Fal oklarıyla oynamak, kumar, at yarışı, loto, toto, piyango vb. 3- Kısmen yarardan kasıt; bu işlerin ticareti ile sarhoşluğun o anda sağladığı rahatlama, şans oyunlarında zaman zaman kazanma olabilir. Kumarın kısmen yararlı olması da kumar oynayanların kimi zaman kazanıyor olmalarıdır. Değilse bizatihi ne içkide ne de kumarda kısmen de olsa bir yarar söz konusu değildir. 4- Yardım. 5- Artanı. İhtiyacından artandan, fazla olandan uygun gördüğünü. Af etmek, bağışlamak, bırakmak, salı vermek demektir. Sahip olduğunuz malın ne kadarından vaz geçerseniz ne kadarını elinizden çıkarmak yani malın ne kadarını af etmek istiyorsanız o kadarını af edin, ihtiyacı olanlara verin. (Örneğin Af sözcüğü için 5:101\e bak.)

Hasan Basri Çantay Meali
219,220. Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: «Onlarda hem büyük günah, hem insanlar için fâideler vardır. Günahları ise fâidelerinden daha büyükdür.» (Yine) sana hangi şey'i nafaka vereceklerini sorarlar. De ki: «İhtiyacınızdan artanı (verin)». Allah size böylece âyetlerini (pek güzel) açıklar. Olur ki dünyâ hususunda da, âhiret işinde de iyice düşünürsünüz. Bir de sana yetimleri sorarlar. De ki: «Onları yarar ve iyi bir haale getirmek hayırlıdır. Şayet kendileriyle bir arada yaşarsanız onlar sizin kardeşierinizdir. Allah, (yetimlerin) salâhına çalışanlarla (onların mal ve haalinde) fesâd (ve fenalık) yapanları bilir. Eğer Allah dileseydi sizi muhakkak zahmete sokardı. Şübhesiz Allah mutlak gaalibdir, tam hüküm ve hikmet saahibidir.

Hayrat Neşriyat Meali
Sana, şarab ve kumardan soruyorlar. De ki: “Onlarda büyük bir günah ve insanlar için birtakım faydalar vardır. Fakat günahları,

faydalarından daha büyüktür."(4) Sana, (Allah yolunda) neyi (kime) sarf edeceklerini soruyorlar. De ki: "(İhtiyaçtan) fazla olanı!" Allah, size âyetleri böyle iyice açıklar; tâ ki düşünesiniz. (5)

(4)Bu âyet-i kerîme üzerine ashâbın çoğu şarabı terk etti. Nisâ Sûresinin 43. âyeti ile getirilen: "İçkili iken namaza yaklaşmayınız!" hükmü ile hemen hemen herkesin terk ettiği bu kötü amel, Mâide Sûresinin 90 ve 91. âyetleriyle tamâmen haram kılındı ve bundan önceki âyetler de neshedilerek hükmü kaldırıldı. (Râzî, c. 3/6, 44)

(5)"Âyât-ı Kur'âniye (Kur'ân'ın âyetleri), başlarında ve âhirlerinde (sonlarında) beşeri aklına havâle eder: 'Aklına bak!' der, 'Fikrine, kalbine mürâcaat et, meşveret et (danış), onunla görüş ki bu hakīkati bilesin!' diyor." (Mektûbât, Hutbe-i Şâmiye, 404)

İlyas Yorulmaz Meali
Sana içki ve kumarı soruyorlar. Deki "O ikisinde büyük günah olduğu gibi, insanlar için faydaları da vardır. Ama sebep oldukları kötülükler, faydalarından daha fazladır." Yine sana neyi infak edeceklerini sorarlar. Deki "İhtiyacınızdan arta kalanı." Allah ayetlerini böylece açıklıyor ki, belki düşünürsünüz.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
Sana şarabı, kumarı sorarlar. De ki: « İkisinin de insanlar için büyük günahı hem de yararları vardır. Ancak, ikisinin de günahı yararlarından daha büyüktür.» Yoksulları geçindirmek için ne vereceklerini de sorarlar. « Artanı» de. Allah ayetlerini size işte böyle açıklar, düşünesiniz diye,

---

İsmail Hakkı İzmirli
Sana şaraptan, kumardan soruyorlar. Onlara de ki ikisinde de hem büyük günah, hem insanlar için menfaatler vardır. Onların günahları ise menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana ne harcedeceklerini soruyorlar. Onlara de ki kolay bir şey [6] verin. Allah âyetleri size böyle beyân ediyor.

[6] Yahut kalbe güç gelmeyen, ihtiyacattan artan, ehlüayale ait nafakadan fazla kalan, teberruan olan.

Kadri Çelik Meali
Sana içki ve kumarı sorarlar. De ki: "İkisinde hem büyük günah ve hem insanlara bazı (maddi) faydalar vardır. Günahları faydasından daha büyüktür." Sana neyi (ne kadar) infak edeceklerini sorarlar. De ki: "İtidal miktarınca" Allah umulur da düşünürsünüz diye size ayetleri böylece açıklar.

Mahmut Kısa Meali
Sana, sarhoşluk verici ve uyuşturucu maddelerin sembolü olan **şarabı ve** şans oyunlarıyla para kazanmanın hükmünü, yani **kumarı soruyorlar. De ki:**
"Gerek şarap, gerek kumar olsun, **her ikisinde de hem büyük bir**

günah ve kötülük,**hem de insanlara** ufak tefek **faydalar vardır fakat günahları** ve yol açtığı zararları, sağladığı **faydalarından** çok **daha büyüktür.”** Öyleyse içki ve kumar, —azı da, çoğu da— kesinlikle yasaktır.
Yine sana, yoksul ve muhtaçlara **ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki:**
“İhtiyacınızdan arta kalanını harcayın; ne aç gözlülük edip servet üstüne servet yığın, ne de iyilik edeceğiz diye kendinizi ve ailenizi muhtaç duruma düşürün.**”**
İşte Allah, dünya ve âhiret hakkında düşünüp ibret alabil**esiniz diye, size ayetlerini böyle açıklıyor:**

Mahmut Özdemir Meali
Sana Şarap ve Kumar’dan soruyorlar. De ki: -“İkisinde de büyük bir günah vardır. İnsanlar için yararlar da vardır. İkisinin de günahı yararından daha büyüktür”. Sana ne harcayacaklarını da soruyorlar. De ki: -“İçten geleni / gönülden kopanı”. Allah Âyetler’i size böyle açıklıyor. Umulur ki düşünürsünüz.

Mehmet Çakır Meali
219,220. Sana içki ve kumarı soruyorlar: Şöyle de: " *her ikisi de büyük günahtır ancak insanlık için faydaları da vardır. Ama zararı, yararından daha fazladır* ". **Sana** ne gibi bir harcama yapmaları gerektiğini soruyorlar. De ki: " *ihtiyaç fazlasını* ". Allah, hem dünya hem ahiret konularında düşünebilmeniz için ayetlerini, size bu şekilde açıklamaktadır. **Sana** yetimleri soruyorlar. De ki: *" onların durumlarını düzeltmek hayırlı bir iştir. Ama onları aranıza alırsanız, kardeş gibi olursunuz. "* Allah, karıştırıcı ile yatıştırıcının farkını bilir. Allah isteseydi, sizi zora koşardı. Çünkü Allah, muhteşem gücü ile her şeye hakimdir.

Mehmet Çoban Meali
Sana içkiyi ve kumarı sorarlar. De ki: "Onlarda hem büyük günah, hem de insanlar için bazı yararlar vardır. Ama günahları faydalarına göre çok daha fazladır." Yine sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: "İhtiyaçtan arta kalanı Allah yolunda harcayın!" Allah size ayetlerini açıkça bildiriyor ki düşünesiniz!

Mehmet Okuyan Meali
Sana içki ve kumardan soruyorlar. De ki: “Her ikisinde de büyük bir günah (haram) [*] ve insanlar için birtakım çıkarlar vardır. Her ikisinin (de) günahı çıkarından daha büyüktür.” Sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: “Vazgeçilebileni.” [*] Allah düşünesiniz diye ayetleri size işte böyle açıklıyor.

> *Buradaki [ism] kelimesi A‘râf 7:33 gereği “haram” demektir. İçkinin de kumarın da haram olduğunu bildiren ilk hüküm ayeti budur.,Ayette infaka konu olan [el-‘afv] kelimesi sahibinin affedilmesine vesile olacak, uğruna vazgeçebileceği değerdeki şeylerdir. “Affetmek” kelimesi alacaklı olduğu herhangi bir konuda hakkından feragat etmek anlamına geldiği için buradaki amaç, insanın infak edeceği şeylerin*

aslında en zor zamanda vazgeçebileceği nitelikte olduğunu göstermektir. Bu kelime rahat zamanda vazgeçilebilecek şeyden ziyade en sıkıntılı zamanda vazgeçilebilecek miktardır. Bu kelimeyi "ihtiyaç fazlası" şeklinde yorumlamak asıl amacı ortaya koymamaktadır. Bu konuda Bakara 2:177, 275, Âl-i İmrân 3:92 ve İnsan 76:8. ayetlerde de benzer mesajlar yer almaktadır.

Mehmet Türk Meali

(Ey Muhammed!) Sana, içki[1] ve kumar hakkında soruyorlar. Sen, onlara: "Onların her ikisinde de bir kısım faydalarıyla birlikte büyük günâh vardır. Fakat onların günâhları faydalarından çok daha büyüktür." de.[2] Ve sana Allah yolunda neyi, harcayacaklarını soruyorlar. Sen, onlara: "ihtiyaçlarınızdan kalanını..."[3] de. İşte Allah, düşünüp anlayasınız diye size âyetlerini, böyle açıklamaktadır.

1 Hamr: Kök anlamıyla "örtmek" mânâsına mastardır. Aklı bürüyüp örtmesi sebebiyle, çiğ üzüm şırasından, hurma, buğday, arpa ve darıdan yapılan ve içeni sarhoş eden içkiye denilir ki bunun Türkçe karşılığı "şarap"tır. Bu, özel anlamıdır. Ancak hamr, bir de genel olarak aklı örten şey anlamında kullanılır ki, bu durumda aklı örten içki ve uyuşturucu madde çeşitlerinin tamamı buna dâhil olur. İbnu Ömer'in rivayetine göre şarap haram kılındığı zamanda hamr, üzüm, hurma, buğday, arpa ve darıdan mayalanma (fermantasyon) yolu ile yapılırdı. Buna binaen İmam Malik, İmam Şafi'î ve birçok ulema, Kur'an'daki hamr'ın genel manasıyla sarhoşluk veren şey demek olduğuna, her nevi sarhoşluk veren içeceklerin Kur'an ile aynen haram kılındığına ve her birinin yalnız sarhoşluk derecesinin değil, katrelerinin bile kullanılmasının ve alınıp-satıl-masının asla caiz olamayacağına hükmetmişlerdir. Fakat İmam Ebu Hanife ile Ashap ve tabiînden birçok ulema, "hamr" kelimesinin esas manasının, şarap olduğundan Kur'an ile liaynihi haram olanın şarap olduğu ve diğer müskiratın aynen değil sarhoşluk vermelerinden dolayı haram oldukları kanaatine varmışlardır. Şarabın katrelerinin bile kullanılmasının ve alınıp-satılmasının asla caiz olamayacağına, diğer müskiratın kullanılmasının haram, alınıp-satılmasının ise caiz olabileceğine hükmetmişlerdir.
2 Bu âyet, içki hakkında nâzil olan (Nahl: 67.) âyetten sonra, içkinin zararından açıkça bahseden ilk âyettir. Daha sonra nâzil olan (Nisâ: 43.) âyetle birlikte bu âyet, (Mâide: 90-91.) âyetlerle metni Kur'anda kalmakla birlikte nesh edilmiştir. Konu ile ilgili açıklama için Bk. (Mâide: 90-91)
3 Yani malınızın ihtiyacınızdan fazlasını, verdiğiniz zaman size kolay gelenini, vermesi sizin gönlünüze zor gelmeyenini… (Kurtubî)

Muhammed Esed Meali

SANA, sarhoşluk veren şeyler ve şans oyunları hakkında sorarlar. De ki: "Onların her ikisinde de hem büyük bir kötülük [204] hem de insanlar için bazı yararlar vardır; ancak yol açtıkları kötülük, sağladıkları yarardan daha büyüktür." [205] [Allah yolunda] neyi harcayacaklarını sana sorarlar. De ki: "O'nun için ayırabileceğiniz her şeyi." Böylece Allah mesajlarını size açıklıyor ki tefekkür edebilesiniz:

204 Lafzen, "günah", yahut günah işlemeye teşvik eden herhangi bir şey. Bazı klasik müfessirlerin (mesela Râzî) işaret ettikleri gibi, ism terimi burada menâfi' ("faydalar") teriminin karşıtı olarak

kullanılmıştır; bundan dolayı en doğrusu "kötülük" olarak çevrilebilir.

205 Lafzen, "onların kötülüğü faydasından daha büyüktür". Sarhoş edici şeylerin ve şans oyunlarının kesin olarak yasaklanması konusunda bkz. 5:90-91 ve ilgili dipnotları.

Mustafa Çavdar Meali
Sana aklı örten içkiyi ve kumarı soruyorlar. De ki: "Onlarda büyük günah ve insanlara bazı faydalar vardır. Günahları, sağlayacağı faydadan daha büyüktür." Ne sarf edeceklerini sana soruyorlar. De ki: ihtiyaçtan fazlası/Vazgeçebileceklerinizden." İşte Allah, size düşünesiniz diye ayetleri açıklıyor. 5/90-91-92-93, 24/22

Mustafa İslamoğlu Meali
SANA sarhoşluk veren şeyler ve şans oyunları hakkında soruyorlar. De ki: "Onların her ikisinde de insanlar için büyük bir kötülük ve birtakım menfaatler vardır. Her ikisinin yol açtıkları kötülük sağladıkları menfaatten çok daha büyüktür."[415] Yine onlar "Ne infak edelim?" diye soruyorlar. De ki: "Fazla olanı". Böylece Allah size mesajlarını açıklıyor ki, tefekkür edebilesiniz

[415] Cahiliye Arapları içki ve kumar meclislerini aynı zamanda fakir fukaraya ikram ve "meysir" adı verilen ve âyette yasaklanan kumar çeşidini fakirlere yardım için bir yol olarak görürlerdi. Veresiye bir deve alınıp, oklar çekilerek kumar oynanır, kaybedenler devenin bedelini öder; kazananlar ise etlerini orada bulunanlara bağışlarlardı. Kur'an, bu masum yüzlü kumarı dahi yasaklamıştır; çünkü zararları faydasından çoktur. Yardımın daha meşru yolları vardır. Buradaki infak için 3. âyetin notuna bkz.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Sana şaraptan ve kumardan soruyorlar. De ki: «İkisinde de büyük günah vardır. Ve nâs için menfaatler de vardır. Bunların günahı ise menfaatlerden çok büyüktür.» Sana ne infak edeceklerini de sual ediyorlar. De ki: «İhtiyacınızdan artanı.» Allah Teâlâ âyetlerini sizlere işte böyle beyan ediyor, tâ ki tefekkür edesiniz.

Suat Yıldırım Meali
Sana şarap ve kumar hakkındaki hükmü sorarlar. De ki: İkisinde de hem büyük günah, hem de insanlara bazı menfaatler vardır. Fakat günahları faydalarından daha çoktur. Bir de senden hayır olarak ne harcayacaklarını sorarlar. De ki: İhtiyacınızdan artanı harcayın. Böylece Allah size âyetlerini açıklıyor ki dünya ve âhiret hakkında düşünesiniz. [5, 90, 91; 4, 43] {KM, Tekvin 27, 28; Tesniye 11, 14; Sayılar 28, 14}

Sarhoş edici içkilerle kumar hakkında açık yasaklama bu âyetle başlamıştır. Daha sonra sarhoşken namaz kılma yasaklanmış (4,43), nihaî olarak da kayıtsız olarak haram kılınmıştır (5,90-91).

Süleyman Ateş Meali

Sana şaraptan ve kumardan soruyorlar. De ki; "O ikisinde büyük günah ve insanlara bazı yararlar vardır. Fakat onların günahı yararından büyüktür." Ve sana Allah yolunda ne vereceklerini soruyorlar. De ki; "Af (yani ihtiyaçlarınızdan fazlasını veya helal ve güzel olan şeyleri verin!)" Allah size ayetleri böyle açıklıyor ki düşünesiniz:

Süleyman Tevfik (1927)

(Yâ Muhammed) Senden şarab ve kumar hakkında sorarlar. Di ki: Bunlarda büyük günâh ve insânlara menfa'at vardır lâkin günâhları fâidelerinden büyükdür. (Yâ Muhammed) İnfâkın mikdârı ve derecesi hakkında senden sorarlar. Onlara 'adâlet dâiresinde, fazlasından infâkdır cevâbını vir. Allâh Te'âlâ size âyâtını bu sûretle beyân buyuruyor ki dünyâ ve âhiretde tefekkür idesiniz. (Umûr-u dünyâ ve âhiretde tefekkür idüb hareket idesiniz) [1]

[1] İnfâkda isrâf veyâ buhl câiz değildir. Bir kimse sadaka ve infâk ideceğim diye kendisinin ve ehl-i 'iyâlinin muhtâc oldığı şeyi virmekle sevâb kazanmaz. Çünki Cenâb-ı Hak infâkı fazla mala tahsîs buyurdı. Rasûlullah efendimiz bütün malını tasadduk itmek isteyenleri men' ider ve sonra nâsdan dilenerek geçinmek doğrı olmadığını söylerdi.

Süleymaniye Vakfı Meali

Sana hamrı (sarhoşluk veren maddeleri)[1] ve kumarı soruyorlar. De ki her ikisinde büyük bir ism[2] (zararlar) ve insanlar için yararlar vardır[3]. Ama bunlardaki ism yararlarından büyüktür. (Hayra) neyi harcayacaklarını da soruyorlar. De ki: Artanı![4]. Allah, âyetlerini size böyle açıklar ki düşünesiniz.

[*] Ayetteki İsm (إِثْم) , kişiyi sevaptan yani iyiliklerden ve doğal yapısından uzaklaştıran davranış anlamındadır (Müfredât). Hamr ve kumar kişiyi Kur'an'dan, namazdan (Maide 5/91) ve doğal yapısından büyük ölçüde uzaklaştırır. [*] İçkiden ve kumardan kazanç elde edilebilir, ama bunların zararı, faydasından büyüktür. [*] Âyetteki "afv"العفو, sözü hem zekât verecek kişinin durumunu hem zekât malının özelliğini ifade eder.

Şaban Piriş Meali

Sana içki ve kumarı soruyorlar. De ki:-Onlarda büyük günah ve insanlara bazı faydalar vardır. Günahları faydasından daha büyüktür. Ne sarf edeceklerini sana soruyorlar; De ki:-İhtiyaçtan fazlasını! İşte Allah, size düşünesiniz diye ayetleri (böyle) açıklıyor.

Ümit Şimşek Meali

Sana şarap ve kumardan soruyorlar. De ki: İkisinde de büyük bir günah, bir de insanlar için bazı yararlar vardır; fakat günahları, yararlarından daha büyüktür.(107) Bir de ne bağışlayacaklarını soruyorlar. "İhtiyaçtan fazlasını" de.(108) İşte, Allah, düşünmeniz için âyetlerini size böyle açıklıyor.

(107) Âyet, içki ve kumarın yarar ve zararını karşılaştırarak, hükmün buna göre verileceğini bildirmekte ve her ikisinin de haram kılınacağının işaretini vermektedir. 5:90-91'e bakınız.

(108) Sadaka, bağış yapanı bağışa muhtaç hale getirmemelidir. Sahip olduğu bütün malı bağışlamak isteyen kimsenin bu bağışını kabul etmeyen Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Sizden birisi elinde avucunda ne varsa getirip 'Bu sadakadır' diyor, sonra da insanlardan yardım bekliyor. Sadaka, insanı ihtiyaç içinde bırakmayan şeydir." (Dârimî, Zekât: 25.) Bir başka hadiste de Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Ey Âdemoğlu, ihtiyacından fazlasını vermen senin için hayır, tutman ise şerdir. İhtiyacın kadarını elinde tutmaktan dolayı kınanmazsın. Verirken, geçindirmekle yükümlü olduklarından başla. Veren el, alan elden hayırlıdır."(Müslim, Zekât: 97.)

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Sana uyuşturucuyu/şarabı ve kumarı sorarlar. De ki: "Bu ikisinde büyük bir günah vardır; insanlar için çıkarlar da vardır. Ama onların kötülüğü yararlarından çok daha büyüktür." Ve sana neyi infak edeceklerini de soruyorlar. De ki: "Helal kazancınızın size ve bakmakla yükümlü olduklarınıza yeterli olanından artanını verin." Allah, ayetleri size işte böyle açıklar ki, derin derin düşünebilesiniz.

Eski Anadolu Türkçesi
śorarlar saña süciden, daħı ķımār oynamakdan. eyit: "ol iki içinde yazuķdur ulu ya'nį savaş ķopmaķ, daħı yalan söylemek daħı aķl gitmek; daħı aśśılardur ādemįlerüñ. daħı ol ikinüñ yazuġı, uluraķdur aśśısından ol ikinüñ." daħı śorarlar saña, ne nesene nafaķa eylerler? eyit: artugı ancılayın bellü eyler Tañrı size āyetleri anuñ-içün kim siz endįşe ķılasız;

Satır Altı Meal (1534)
Yā Muḥammed ṣorarlar saña süci içmekden, ķumār oynamaķdan. Eyit: Olikisinde ulu yazuķlar vardur, daẖı menfa'atlar vardur kişilere, līkinyazuķları ķatı olur menfa'atlarından. Daẖı ṣorar saña ne nesne nafaķa eyler-bizdirler. Eyit: Māluñuz nafaķañuzdan artuķ olsa Allāh yolında nafaķa ey-leñüz. Anuñ gibi beyān eyler Tañrı Ta'ālā size āyetleri. Ola kim fikr eyleyesiz.

Bunyadov-Memmedeliyev
(Ya Rəsulum!) Səndən içki və qumar (meysir) haqqında sual edənlərə söylə: "Onlarda həm böyük günah, həm də insanlar üçün mənfəət (dünya mənfəəti) vardır. Lakin günahları mənfəətlərindən daha böyükdür"! (Allah yolunda) nəyi paylamalı olduqlarını soruşanlara isə de: "Ehtiyacınızdan artıq qalanını (möhtaclara paylayın)!" Allah sizə Öz ayələrini bu cür bildirir ki, bəlkə, fikirləşəsiniz.

M. Pickthall (English)
They question thee about strong drink and games of chance. Say: In both is great sin, and (some) utility for men; but the sin of them

is greater than their usefulness. And they ask thee what they ought to spend. Say: That which is superfluous. Thus Allah maketh plain to you (His) revelations, that haply ye may reflect

Yusuf Ali (English)

They ask thee concerning wine(240) and gambling(241). Say: "In them is great sin, and some profit, for men; but the sin is greater than the profit." They ask thee how much they are to spend; Say: "What is beyond(242) your needs." Thus doth Allah Make clear to you His Signs: In order that ye may consider-

240 Wine: Khamr. literally understood to mean the fermented juice of the grape; applied by analogy to all fermented liquor, and by further analogy to any intoxicating liquor or drug. There may possibly be some benefit in it, but the harm is greater than the benefit, especially if we look at it from a social as well as an individual point of view. (Cf. 5:90-91).

241 Gambling: maysir. literally, a means of getting something too easily, getting a profit without working for it; hence gambling. That is the principle on which gambling is prohibited. The form most familiar to the Arabs was gambling by casting lots by means of arrows, on the principle of a lottery: the arrows were marked and served the same purpose as a modern lottery ticket. Something, e.g., the carcass of a slaughtered animal, was divided into unequal parts. The marked arrows were drawn from a bag. Some were blank and those who drew them got nothing. Others indicated prizes, which were big or small. Whether you got a big share or a small share, or nothing, depended on pure luck, unless there was fraud also on the part of some persons concerned. The principle on which the objection is based is: that, even if there is no fraud, you gain what you have not earned, or lose on a mere chance. Dice and wagering are rightly held to be within the definition of gambling. (R).

242 Hoarding is no use either to ourselves, or to any one else. We should use the wealth we need; any superfluities we must spend in good works or in charity.